

ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ АУДИТУ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ

Аудиторська діяльність в Україні за порівняно короткий строк пройшла етап становлення і продовжує розвиватися. Проте застосування клієнтами аудиторів автоматизованих інформаційних систем передбачає проведення аудиту за допомогою комп'ютерної техніки.

Застосування комп'ютерної техніки не змінює завдань аудиту, але обробка, зберігання і взаємозв'язок інформаційних потоків, а також система управління і внутрішнього контролю, які використовуються клієнтом, зазнають впливу комп'ютерної техніки. При цьому комп'ютерні технології сьогодні можна використовувати на всіх стадіях аудиту: під час планування, здійснення, документування аудиторської роботи та оформлення аудиторського висновку.

Аудит заробітної плати є важливою складовою роботи аудитора, тому необхідне професійне проведення цієї процедури. У ході роботи доводиться враховувати велику кількість даних. Аудит розрахунків з оплати праці розпочинається із вивчення документів, що регламентують форми та порядок нарахування і виплати зарплати на підприємстві. Після цього встановлюють правильність та відповідність нарахованої зарплати на підприємстві, порядок використання тарифних ставок, норм та розцінок, правильність оформлення трудових угод. Аудитор має перевірити всі доплати, премії та інші виплати, що включаються до фонду оплати праці. Найголовнішою з переваг використання аудитором інформаційних технологій є одержання необхідної інформації у найкоротші строки.

Важливого значення в підвищенні ефективності трудових ресурсів, управління ними набуває правильна організація обліку праці та заробітної плати, який повинен забезпечувати надходження реальної та достовірної інформації про трудомісткість виробленої продукції та нарахування заробітної плати. Існуючі принципи та підходи побудови автоматизованої обліково-аналітичної системи необхідно адаптувати для розрахунків з оплати праці, що дозволить керівникам підприємства чітко визначитися із ступенем охоплення облікових функцій і можливістю функціонального розширення обліково-аналітичної системи розрахунків з оплати праці. Власник підприємства не може довіряти менеджменту, оскільки така довіра може призвести до втрати результативності бізнесу. Процес контролю результативності бізнесу повинен носити безперервний характер, шляхом проведення діагностичних процедур, спрямованих на виявлення з одного боку, слабких сторін бізнесу, а з другого – установа шляхів їхнього усунення.

Служба внутрішнього аудиту для задоволення потреб власників та менеджерів виконує завдання, зокрема: перевірку сальдо і оборотів за рахунками бухгалтерського обліку; перевірку дотримання законів і внутрішніх правил; вивчення статей звітності; оцінку ефективності використання ресурсів [2, с.21].

Незважаючи на переваги використання інформаційних технологій для аудиту заробітної плати, варто звернути увагу на слабкі місця застосування програмних продуктів для проведення аудиту: необхідність бути впевненим у коректному перенесенні даних з облікової системи; потреба вивчати мову запитів конкретної аудиторської програм; потреба наявності відпрацьованої методології перевірки за допомогою такої аудиторської програми.

Для того, щоб забезпечити коректне перенесення даних рекомендується при аудиті використовувати метод подвійного набору - всі документи вводяться двічі, причому різними співробітниками. Відповідно, інформація вважається достовірною тільки у випадку її ідентичності, і, хоча це займає більше часу, надійність методу висока. Для того, щоб скоротити часові витрати на аудит, необхідно вводити основні кореспондуючі рахунку і суми, а також використовувати надійне програмне забезпечення.

Аудитор повинен дати характеристику способам введення даних і формування записів про господарські операції на основі основних положень інституту внутрішніх аудиторів: внутрішній аудит повинен носити комплексний характер; внутрішній аудит підприємства має носити конструктивний характер, повинен мати на меті поліпшення діяльності підприємства, аудитор надає висновки, у яких зазначає рекомендації, спрямовані на поліпшення діяльності підприємства, його фінансового стану; незалежний характер внутрішнього аудиту.

На підприємствах, які автоматизують бухгалтерський облік, аудитору необхідно звернути увагу на такі моменти [3, с.130]:

- дотримання часового інтервалу між випискою документа, здійснення операції і відображення її в обліку;
- можливість збереження документів в системі після їх роздрукування;
- зв'язок документів і сформованих бухгалтерських проводок.

Для виявлення особливостей використання інформаційних технологій різними групами підприємств необхідно виділити основні напрями дослідження методології та організації обліку розрахунків з оплати праці. Поділ підприємств на групи зумовлений застосуванням різних планів рахунків, що безпосередньо впливають на організацію обліку. Виявлені особливості організації та методології обліку розрахунків з оплати праці для вибраних груп підприємств слід враховувати при розробці автоматизованої обліково-аналітичної системи.

Отже, необхідність проведення аудиту обумовлена потребою користувачів у достовірній інформації про фінансовий стан суб'єкта господарської діяльності. Питання автоматизації аудиту охоплюють увесь комплекс складних прикладних проблем, пов'язаних із застосуванням інформаційних комп'ютерних технологій у контролі, аудиті та аналізі фінансової звітності підприємств, оцінці ефективності й надійності інформаційних систем підприємств, а також загалом організації роботи аудиторських фірм у сучасних умовах.

Література:

1. *Про аудиторську діяльність: Закон України № 3125-ХІІ від 22.04.1993 р.*
2. *Немченко В.В., Хомутенко В.П. Практичний курс внутрішнього аудиту./За редакцією Немченко В.В. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. -240 с.*
3. *Івахненко С.В. Комп'ютерний аудит: контрольні методики і технології: наук. видання. – К., 2005. – 286 с.*